

Tiedonjano vie Jouko Tervaportin koulun penkille **7**

Vaihtoääninen haitari soi tohtoriksi tähtävän käsissä **8**

Ruokaelämykset Pitkälän tutkimuksen keskiössä **12**

Innovaatio

VBN Innoreg -projektissa pyritään edistämään innovaatiotoimintaa.

10

Virtuaalitekniologia

Hankkeen puitteissa virtuaalitekniikan laboratorio Seinäjoelle.

11

Opiskelu

Opiskelijat tarvitsevat ohjausta ja tukea etenkin opintojen alkuvaiheessa.

12

Asiat

Asioita on montaa sorttia.

14

AIKUISKOULUTUKSEN JA TUTKIMUKSEN TIIVIS YHTEYS ON YLIOPISTOKESKUKSEN MENESTYSTEKIJÄ

Opetusministeriön tuoreen koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmaluonnoksen mukaan yliopistokeskuksia kehitetään tulevana vuosina aikuisväestön osaamistason nostamisen alueellisina resurssi- ja koordinaatiokeskuksina, jotka toimivat tiiviissä yhteistyössä alueen ja sen yritysten kanssa.

Yliopistokeskusten lähtökohtana on ollut koota eri yliopistoista sellaista osaamista, mistä alueen on arvioitu voivan eniten hyötyä. Elinkeinoelämällä on ollut tarve rekrytoida korkeasti koulutettua työvoimaa ja saada tuekseen sekä tutkimusta että konsultoivaa asiantuntemusta. Seinäjoella yliopistohankkeen vahvoihin taustatekijöihin on lisäksi kuulunut menestyvä ammattikorkeakoulu.

Seinäjoen yliopistokeskus on osoittanut merkityksensä etenkin järjestämällä projektiluonteista aikuiskoulutusta. Hyvä esimerkki on TTY:n ja Seinäjoen ammattikorkeakoulun yhteistyössä toteutettu tuotantotekniikan diplomi-insinööriopetus, jonka puitteissa kolmisenkymmentä insinööriä suoritti diplomi-insinöörin tutkinnon 3-4 vuodessa. Parhailaan on meneillään tohtorikoulutus-hanke, jossa noin 15 työelämässä olevaa tekee jatko-opintoja ja valmistee väitöskirjaansa. Myös yliopistokeskusten tutkimus- ja kehityshankkeet on koettu tärkeiksi alueen yrityksissä.

Yliopistokeskusten menestymisen kannalta on tärkeää kehittää symbioosia tutkintoon johtavan aikuiskoulutuksen ja työelämässä hyödynnettävän tutkimuksen välillä. Tutkintotyöhön liittyvä teknistieteellinen tutkimus on sekä hyödyllistä että laadukasta, osin siksi, että tekijän kunnianhimo on korkealla, koska hän kokee saavuttavansa työssään henkilökohtaisiakin kannuksia.

Yliopistojen tavoin myös yliopistokeskusten tulee tarkkaan harkita omaa strategiaansa ja profiloitumistaan. TTY:n professorien Seinäjoella edustamat alat ovat keskeisiä ympäröivän teollisuuden kannalta, ja ne täydentävät hyvin emoyliopiston ydinalueita.

Jarl-Thure Eriksson
Tampereen teknillisen yliopiston rehtori

Lapulla sijaitsevan ryhmäperhepäiväkotini marja Pullan lapset Lukas, Eemil, Niklas ja Emma leikkivät pihalla.

Hyvinvointialan haasteena markkinoiden kehittymättömyys

TEKSTI PASI KOMULAINEN / KUVA JAANA HUHTALA

Etelä-Pohjanmaalla tehdyn hyvinvointialan tarve- ja kehittämisselvityksen tulokset mukailevat kansallisen tason tilannetta. Palveluala on kehittynyt suotuisasti viime vuosina. Tämä trendi on 2000-luvulla näkynyt esimerkiksi siinä, että alalle on perustettu runsaasti uusia yrityksiä. Asiantuntijahaastattelujen sekä julkiselle, yksityiselle ja kolmannelle sektorille lähetetyn kyselyn tulosten mukaan palvelutuotannon haasteita kuvaa parhaiten markkinoiden kehittymättömyys.

”Kuntien palvelustrategioilla voidaan selkeyttää palvelutuotannon työnjakoa. Kaikilla osapuolilla on tarvetta vahvistaa osaamistaan kilpailuttamisesta ja liiketoiminnan periaatteista. Yrittäjät tarvitsevat laajempia markkina-alueita palveluilleen, jotta toiminta olisi vakaammalla pohjalla eikä yhden kunnan varassa”, selvityksen tehneet

Ulla-Mari Heiskanen, Aapo Jumppanen ja Maarit Träsk sanovat. Kolmikko tutki Etelä-Pohjanmaalla tehdyn Palvelualojen teemaohjelman toteutumista ja nosti esiin tulevia hyvinvointialan kehittämisen painopisteitä. Selvityksen pohjalta Helsingin yliopiston Ruralia-instituutissa Seinäjoella ilmestyi syksyllä julkaisu ”Hyvinvointialan nykytila ja tulevaisuus Etelä-Pohjanmaalla”.

Selvityksen mukaan palvelutarpeet kohdistuvat erityisesti iäkkääseen väestöön, mutta perinteisten palvelujen lisäksi on yhä enemmän tuotettava räätälöityjä palveluja. ”Vanhemman väestön lisäksi on huomioitava myös työikäisen väestön ennaltaehkäisevät hyvinvointipalvelut sekä perheiden hyvinvointia parantavat palvelut”, Heiskanen, Jumppanen ja Träsk kertovat.

Eteläpohjalaisten hyvinvointipalvelujen veturiksi tunnustetaan liikunta- ja vapaa-ajanpalvelut, joiden ympärille on mahdollisuus kehittää yhä laajempaa liiketoimintaa ja verkostomalleja. Vahvana ja tunnettuna erottuu myös lastensuojelun osaaminen. ”Maakunnan vahvuudet hoivapalveluissa ovat kodinomaisuus ja maaseutumaisuus”.

Kehittämistyö vaatii pitkäjänteisyyttä ja laajaa yhteistyörintamaa. Hanketoiminnan suuntaaminen yhteistyöverkoston rakentamiseksi eri sektorien välille on edelleen tärkeää. ”Palvelualojen teemaohjelma on osaltaan rakentanut tätä yhteistyötä ja vastannut maakunnassa syntyneisiin palvelualojen kehittämistarpeisiin koulutusten ja hanketoiminnan kautta, mutta toimintakentän muuttuessa tarvitaan jatkuvaa kehittämistyötä”, tutkijat toteavat.

Lehtori Satu Ylisen (vas.) johdolla aineopintojen opiskelijoita Sanna Puotinen, Outi Holma, Tuula Anttila, Satu Pajunen, Asta Niinimäki, Maarit Pasto ja Leena Huhtamäki.

Avoimesta yliopistosta kohti kandidaatin tutkintoa

TEKSTI ULLA LASSILA /
KUVAT SARI HIRVELÄ JA AIRA METSÄ-KETELÄ

Etelä-Pohjanmaalla, kuten valtakunnallisestikin, on viime vuosina kasvanut huoli pätevien sosiaalityöntekijöiden saatavuudesta. Tampereen yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen (TYTin) Seinäjoen toimipaikan Avoimen yliopiston ja Sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön laitoksen järjestämät sosiaalityön aineopinnot lukuvuosina 2004-2007 vastasivat osaltaan tähän tarpeeseen. Sosiaalityön perusopintoja on ollut Avoimen yliopiston ohjelmassa aikaisempina lukuvuosina. Aineopintojen lisäksi opiskelijoilla oli mahdollisuus suorittaa lähes kaikki muutkin kandidaatin tutkintoon vaadittavat opinnot. Kolmen vuoden opiskelun jälkeen aineopinnoista on valmistuttu hyvin. Tiedekunnassa tutkinto-opiskelijana on jatkanut 17 opiskelijaa, valtaosalle opiskelupaikka aukesi avoimen yliopiston väylän kautta.

Syksyllä 2004 opiskelijoista 29 aloitti kolme vuotta kestäneet aineopinnot. Edeltävinä opintoina vaadittiin sosiaalityön perusopinnot tai niitä vastaavat opinnot. Opiskelijoista 24:llä oli Sosionomi (AMK) -tutkinto, neljällä sosiaalialan opistoasteen tutkinto ja yhdellä sosiaalityön perusopinnot. Opintoihin haki 42 opiskelijaa. Opiskelijavalinnan kriteereinä olivat aikaisemmat opinnot ja työkokemus.

Opiskelijoista valtaosa työskenteli sosiaalityössä, joko sosiaalitoimen tai terveydenhuollon puolella. Lähes kaikkien opiskelijoiden tavoitteena oli hakeutua tutkinto-opiskelijaksi ja sitä kautta suorittaa maisterin tutkinto. Toinen tärkeä opiskelumotiivi oli sosiaalityön tietojen ja taitojen päivittäminen ja kehittäminen. Opiskelijat olivat opintojen alkaessa iältään 25 - 56 -vuotiaita, keski-ikä 36 vuotta. Kaikki opiskelijat olivat naisia. Opintojen vastuuopettajana oli lehtori Satu Ylinen, jonka Avoin yliopisto resurssoi kolmeksi vuodeksi. Ylinen opetti aineopintojen lisäksi sosiaalityön perusopintoja TYTin eri toimipaikoissa.

Määrätietoinen opiskelija löytää suunnan polkujen risteyskohdassakin.

Valtaosa kandidaatintutkintoon

Sosiaalityön aineopintojen lisäksi opiskelijoilla oli mahdollisuus suorittaa lähes kaikki muutkin yhteiskuntatieteiden kandidaatin tutkintoon vaadittavat opinnot, 180 opintopisteestä 161 opintopistettä. Kaikki sivuaineopinnot ja kieliopinnot olivat tarjolla kolmen vuoden aikana. Opiskelijoita ohjattiin hyödyntämään sivuaineopinnoissa TYTin lisäksi muiden yliopistojen ja Etelä-Pohjanmaalla avointa yliopisto-opetusta tarjoavien koulutusorganisaatioiden opetustarjontaa. Sosiaalityön aineopintojen opiskelijoiden sivuainevalinnat poikkeavatkin osittain Tampereella sosiaalityötä pääaineena opiskelevien sivuainevalinnoista. Vuonna 2005 tutkintorakennemuutoksen myötä tutkintovaatimuksiin tulleista niin sanotuista tiedekunnan yhteisistä opinnoista (yhteensä 25 op) Avoimessa yliopistossa voitiin järjestää vain kaksi opintojaksoa (yhteensä 8 op).

Sosiaalialan ammattikorkeakoulututkinnon ja opistoasteen tutkinnon suorittaneiden (sosiaalikasvattajat ja sosiaaliohjaajat) korvaavuudet sosiaalityön perusopintojen lisäksi jäivät vähäisiksi. Muutama opiskelija sai hyväksiluettua ammattikorkeakoulussa suoritetuilla opinnoillaan opintojaksot Tilastotieteen ja SPSS:n perusteet sekä Tietotekniikan peruskurssin.

Sosiaalityön opetuksessa teoriaa ja käytäntöä

Opiskelumuotoina käytettiin luentoja ja seminaareja, joista päävastuussa oli päätoiminen lehtori. Opetustyöhön osallistui myös eteläpohjalaisia sosiaalityön ammattilaisia ja asiantuntijoita, jotka käsitelivät sosiaalityön yleisiä kysymyksiä alueellisesta näkökulmasta. He toivat opetukseen oman alansa käytännön asiantuntijuutta ja sitoivat näin opetuksen teoreettista ainesta käytännön työhön. Osa opetuksessa vahvasti painottuvasta itsenäisestä työskentelystä suoritettiin kotiin annettavilla tehtävillä. Itsenäisen opiskelun merkitys liitettiin myös osaksi omaa työtä ja omaa työn tekemisen tapaa: opiskelijoita ohjattiin analysoimaan omaa työtään ja omassa työpaikassaan tapahtuvaa toimintaa opinnoissa saamansa teoreettisen aineksen kautta. Oman toiminnan reflektointi oli siten koko opintojen ajan tärkeä osa oppimisprosessia.

Opinnot sisälsivät kandidaatin tutkielman, mutta siihen liittyvän kypsyyskokeen opiskelija voi suorittaa päästyään tutkinto-opiskelijaksi. Kandidaatin tutkielman aiheet nousivat pääsääntöisesti opiskelijoiden omasta työstä ja työkokemuksesta. Näin valmiit tutkielmat hyödyttävät sosiaalityön alueellista kehittämistä. Opinnot sisälsivät myös 9-12 viikon mittaisen käytännön työharjoittelun sosiaalityöntekijän tehtävissä. Kaksi kolmasosaa opiskelijoista sai kyseessä olevan jakson korvatuksi aiemmalla työkokemuksellaan. Yhdeksän opiskelijaa suoritti jakson sosiaalitoimistoissa ja kahdelle heistä harjoittelu edesauttoi määräaikaisen työpaikan saamisessa harjoittelupaikasta.

Opinto-ohjaus tärkeässä roolissa

TEKSTI ULLA LASSILA

Opintojen alusta alkaen pidettiin tärkeänä antaa opiskelijoille yhteistä ja henkilökohtaista ohjausta. Opinto-ohjauksen merkitys korostui erityisesti siksi, että monilla opiskelijoilla oli pitkä aika aiemmista opinnoista ja useille opiskelijoille yliopisto-opiskelu oli täysin uusi kokemus. Opintoihin liittyvää yleistä opinto-ohjausta antoivat suunnittelija ja lehtori. Opinto-ohjaus käsitti erityisesti tutkinnon rakenteisiin liittyvää ohjausta sisältäen esimerkiksi henkilökohtaisen opintosuunnitelman, opintojen korvaavuudet sekä sivuainevalinnat. Opinto-ohjauksen tarvetta lisäsi opintojen aikana tapahtunut tutkintorakennemuutos.

Opintojaksokohtaista sisällöllistä neuvontaa antoi kunkin jakson opettaja ja sosiaalityön substanssiin liittyvästä yleisestä ohjauksesta vastasi päätoiminen lehtori. Erityisesti kandidaatin tutkielman ohjaukseen lehtori panosti sekä yksilö- että ryhmätasolla, koska tutkielma oli lähes kaikille opiskelijoille ensimmäinen laajempi tieteellinen työ.

Aineopinnot tulivat valmiiksi 20 opiskelijalla keväeseen 2007 mennessä ja lopulta jäi pari kirjattua suoritetta-vaksi syksyille. Myös muita kandidaatin tutkintoon vaadittavia opintoja opiskelijoille kertyi runsaasti. Opintonsa keskeyttäneitä oli neljä.

Aineopinnot suorittaneista lähes kaikki ovat jatkaneet tutkinto-opiskelijana yhteiskuntatieteellisessä tiedekunnassa. Keväällä 2007 valittiin Tampereen yliopistoon kaikki 10 avoimen yliopiston väylän kautta (erillisvalinnassa) hakeneet ja jo edellisessä vuonna kaksi opiskelijaa. Pääsykokeiden kautta on tullut valituksi aiemmin neljä opiskelijaa. Yksi opiskelijoista jatkaa maisterintutkintoon Jyväskylän yliopistossa.

Kokemukset sosiaalityön opintopolusta olivat kokonaisuudessaan hyvin positiivisia ja uusista opinnoista on ollut kova kysyntä. Tänä syksynä aloitti uusi aineopintojen ryhmä – 28 uutta opiskelijaa on uuden polun päässä.

Ikäihmisten yliopistotoiminnassa kohtaavat tieteellinen tieto ja elämänkokemus

TEKSTI ULLA LASSILA

Ikäihmisten yliopistotoiminnan pääajatus voidaan tiivistää kolmeen periaatteeseen: elinikäinen oppiminen, yliopistollisuus ja opiskelijoiden mahdollisuus osallistua toiminnan suunnitteluun.

Ikäihmisten yliopisto tarjoaa opiskelumahdollisuuden työelämän jo jättäneille henkilöille. Ikäihmisten yliopistossa toteutuu elinikäisen oppimisen periaate luontevalla tavalla: opiskelussa elämänkokemus ja tieteellinen tieto ovat vuorovaikutuksessa. Opetuksessa voidaan huomioida ikäihmisten erityispiirteet oppijoina, kuten ikäänntymismuutokset aistitoiminnoissa ja kognitiivisissa toiminnoissa. Myös monissa käytännön järjestelyissä huomioidaan ikääntyvien tarpeet ja toiveet, esimerkiksi opetus järjestetään päiväsaikaan. Yliopistollisuus taataan tarjoamalla opetusta, joka perustuu yliopistolliseen tietoon. Ikäihmisten yliopistossa on palattu yliopisto-opiskelun alkuperäiseen ideaan: opiskelu on tärkeää tiedon ja oppimisen itsensä vuoksi.

Opiskelijoiden rooli on tärkeä ohjelmien suunnittelussa, erityisesti luentosarjojen teemojen ideoinnissa. Suunnitteluryhmässä on 5-7 opiskelijaa sekä suunnittelija ja osastosihteerit. Suunnitteluryhmässä hyödynnetään kirjallisia palautteita ja toivomuksia, jotka pyydetään kaikilta opiskelijoilta. Suunnitteluryhmässä päätetään lähinnä luentosarjan teema ja pohditaan yksittäisten luentojen aiheita. Suunnittelija vastaa luennoitsijoiden rekrytoinnista. Suunnitteluryhmä kokoontuu pari kertaa lukukaudessa.

Luentoja ja seminaareja

Toimintamuodoista tärkeimpiä ovat monitieteiset luentosarjat, jotka rakennetaan yhtenäisen teeman ympärille. Luennoissa pyritään monipuolisuuteen ja korkeatasoisuuteen. Luentosarjojen teemat ovat vaihdelleet taiteesta tekniikkaan, luonnosta henkilökuviin. Luennoitsijat ovat lähinnä professoreita tai muita erityisasiantuntijoita. Ikäihmisten yli-

opiston ohjelmassa on ollut luentoja ohella myös tietotekniikkakursseja. Kursseilla on edetty vuosien aikana tietotekniikan perusteista kuvankäsittelyyn, kännykän käyttöön ja ohjelmistojen asentamiseen. Seminaaritoiminta on painottunut Etelä-Pohjanmaan kesäyliopiston ja Seinäjoen kansalaisopiston kanssa yhteistyönä toteutettuihin seminaarisarjoihin, jotka ovat keskittyneet erityisesti eri maiden kulttuureihin.

Valtaosa naisia

Opiskelijoiden määrä on vaihdellut yhdentoista toimintavuoden aikana 150:stä 400:aan. Val-

taosa opiskelijoista on naisia, miesten osuus vaihtelee lukukausittain 20-30 prosenttiin. Noin puolet opiskelijoista on 60-69 -vuotiaita, mutta opiskelijajoukko on viime vuosina ikääntynyt. Jo reilu kolmannes on 70-79 -vuotiaita. Kevätlukukaudella 2007 opiskelijoiden keski-ikä oli 67,5 vuotta, vanhimmat opiskelijat olivat 87-vuotiaita. Noin viidesosalla opiskelijoista on korkeakoulututkinto ja noin puolella ammatillinen tutkinto.

Tarve kasvaa

Väestön vanhentuuessa ja eläkkeelle siirtyvien ollessa entistä koulutettumia ja terveempiä,

Ikäihmisten yliopistotoiminta alkoi Seinäjoella vuonna 1996

- Kolmannen iän yliopistotoiminta lähti liikkeelle vuonna 1973 Toulousen yliopistosta Ranskasta. Suomessa ikäihmisten yliopisto-opetus alkoi vuonna 1985 Jyväskylän ja Helsingin yliopistoissa.
- Nykyään ikäihmisten yliopistotoimintaa järjestää yhdeksän yliopiston toimesta, joista viisi toimii Ikääntyvien yliopiston ja neljä Ikäihmisten yliopiston nimellä. Toimintaa järjestetään noin 70 paikkakunnalla eri puolilla Suomea.
- Vuonna 2006 Ikäihmisten yliopistossa opiskeli noin 15 000 henkilöä. Seinäjoella Ikäihmisten yliopistotoiminta käynnistyi Tampereen yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen järjestämänä tammikuussa 1996.
- Opetusministeriö on määritellyt ikäihmisten yliopistotoiminnan ”avoimen yliopiston erityismuodoksi, jonka tavoitteena on tarjota ikäihmisille mahdollisuuksia yliopistolliseen opiskeluun tähtäämättä muodollisiin seurauksiin.”
- Ikäihmisten yliopistossa voi opiskella avoimen yliopiston periaatteen mukaisesti kuka tahansa ikääntyvä riippumatta pohjakoulutuksesta, ammattitaidosta tai aikaisemmista opiskeluharrastuksista. Ala- tai yläikärajaa opiskelulle ei ole. Opiskelu ei ole suorituspainotteista.

Jouko Tervaportin mielestä Ikäihmisten yliopisto on hyvää aivojumppaa ikääntyville ihmisille.

Ikäihmisten yliopistolle on varmasti entistä enemmän tarvetta.

Kysyntään vastaaminen ja toiminnan monipuolistaminen onkin lähivuosien haaste. Luentosarjat tulevat tulevaisuudessakin olemaan toiminnan ytimenä, mutta erilaisen pienryhmätoiminnan kehittäminen on tärkeää. Pienryhmissä opiskellaan tiettyä aihealuetta intensiivisemmin tai harjaannutaan opettajan opastuksella tekemään pienimuotoisia kirjallisia töitä. Toimintaa voisi laajentaa myös ikääntyvien omiin tutkimusryhmiin. Tulevaisuudessa on tavoitteena tarjota myös avoimen yliopiston kursseja ikääntyville. Tänä syksynä Ikäihmisten yliopiston luentosarjaan osallistuville tarjottiin mahdollisuutta osallistua avoimen yliopiston taidehistorian kursseille – kiinnostuneita oli enemmän mitä voitiin ottaa mukaan.

Toiminnan kehittämisen este on valtakunnallisesti ollut toiminnan rahoittaminen. Ikäihmisten yliopistotoimintaa rahoitetaan nykyisin suurimmaksi osaksi avoimen yliopiston opetusministeriöltä saamalla rahoituksella, joka ei määräydy ikäihmisten yliopiston opiskelijoiden määrän mukaan, vaan pelkästään avoimen yliopisto-opetuksen opiskelijamäärän mukaan. Toisena tulolähteenä ovat opiskelijamaksut, jotka on pidetty kohtuullisena avoimen yliopiston periaatteen mukaisesti.

Tällä hetkellä on käynnissä valtakunnallinen kehittämishanke, jolla pyritään laatimaan Ikäihmisten yliopistotoiminnalle toiminta- ja kehittämismalli ja saattamaan Ikäihmisten yliopistotoiminta valtion rahoituksen piiriin. Yhteiskunnan kannalta ikääntyvien opiskelumahdollisuuksien tukemista voidaan pitää kannattavana investointina: opiskelun avulla ikääntyvä voi säilyttää henkisen vireyden ja toimintakyvyn pitempään.

Lähde: <http://www.avoinyliopisto.fi/IkaantvienYliopistotoiminta/>

Ikäihmisten yliopisto hyvää aivojumppaa Tervaportille

TEKSTI ULLA LASSILA / KUVA MARJA-LIISA MÄNTYLÄ

Jouko Tervaportti on ollut aktiivinen Ikäihmisten yliopiston opiskelija vuodesta 2000 asti, jolloin hän jäi eläkkeelle Maitojalosteen markkinointipäällikön tehtävistä.

”Vaimo kävi ”esikuuntelemassa” muutaman luennon jäätyään eläkkeelle noin vuoden ennen minua ja herätti myös minun mielenkiintoni luentoihin”, Tervaportti kertoo.

Hän osallistuu luennoille tiedonjonon vuoksi. Hän kokee luennot hyväksi aivojumppaksi ikääntyville ihmisille, mutta myös tärkeäksi ikääntyvien kohtaamispaikaksi.

Tervaportin mielestä luennot ovat olleet ajankohtaisia ja mielenkiintoisia.

”Luennoitsijat ovat edustaneet alansa korkeaa asiantuntemusta ja osanneet pitää kuulijansa ”vastaanottimet auki”. Jatkossakin toivoisin yhtä hyviä luennoitsijoita eri aloilta, kuten eri kansojen kulttuureista, eri uskonnoista, teknologian kehityksestä, energiasta ja ympäristöstä, itsenäisyyden historiasta ja tietenkin terveydestä”.

Parhaiten Tervaportille on jäänyt mieleen seitsemän vuoden ajalta Erkki Toivasen ja Isä Mitron luento. Myös keväällä 2007 ollut luento kehittyvästä lääketieteestä, joka käsitteli ihmisen geneettistä perimää ja tieteen saavutuksia DNA-tutkimuksessa, oli erityisen mielenkiintoinen.

Tervaportti on osallistunut myös useille Ikäihmisten yliopiston tietotekniikkakursseille.

”Parasta niissä on ollut sopivan verkkainen etenemistahti, joten kukaan ei ole pudonnut kärryiltä”. Tervaportti lähettää siitä kiitokset monen kurssin opettajalle Marja-Liisa Mäntylälle.

Otsa kurtussa

Vaihtoäänisen haitarin uudempi perinne

TEKSTI ANTTI PAALANEN /
KUVA JANNE LEHTINEN

”Jatko-opintojeni päätavoitteena on osoittaa suomalaisessa perinnemusiikissa käytettyjen vaihtoäänisten 1–3-rivisten haitareiden moninaisuus konserttisoittimina. Taiteellisessa työssäni perehdyn haitarin vaihtoäänisyydestä johtuvaan instrumentin ominaisluonteeseen säveltäen, sovittaen ja improvisoiden uutta musiikkia vaihtoääniselle haitarille.”

Näin sanoo tohtorintutkintoa Seinäjoen Sibelius-Akatemiassa valmisteleva Antti Paalanen.

Tohtorin tutkintoon kuuluu viisi eri konserttikokonaisuutta ja taiteellista työtä tukeva kirjallinen työ. Kaikki konsertit toteutetaan Helsingin lisäksi Pohjanmaan alueella Alavudella, Seinäjoella ja Kokkolassa.

”Ensimmäisen tutkintokonsertin ”Hauras” ajankohta on maaliskuun 2008 lopussa”, Paalanen paljastaa.

Vaihtoäänisessä haitarissa palje ja sen suunnan muutokset määräävät melodian, harmonian ja rytmiikan suhteen. Haitarin mekaanisesti tuotetun äänen sävyjä on myös mahdollista muokata haitarin palkeen ilmanpainetta, sekä melodia- ja bassopuolen näppäinten kosketusvoimaa kontrolloimalla.

”Nämä seikat tekevät vaihtoäänisen haitarin soinnista ainutlaatuisen ja sävykkään,” Paalanen kertoo.

Vaihtoääninen haitari soi tasavireisyydestä johtuen luonnollisimmin sen ominaissävella-jeissa, joten eri sävellajit ja viritysjärjestelmät vaikuttavat haitarin kokonaissointiin.

”Olen tilannut uuden 3-rivisen vaihtoäänisen haitarin, joka valmistetaan ja viritetään toiveideni mukaan Italiassa Castagnarin tehtaalla. Suunnittelemani haitarin uusi viritysjärjestelmä on ensimmäinen laatuaan Suomessa ja kenties koko maailmassa”, Paalanen sanoo.

Paalanen valmistui musiikin maisteriksi Sibelius-Akatemiasta toukokuussa 2006. Hän aloitti jatko-opinnot musiikin tohtorintutkinnon suorittamiseksi Sibelius-Akatemian kansanmusiikin osastolla syyskuussa 2007.

”Valmistelen tutkintoa tällä hetkellä määrääikäisen assistentin työn turvin Sibelius-Akatemiassa Seinäjoen toimipisteessä”, Paalanen kertoo.

Opinnoissaan Sibelius-Akatemian kansanmusiikin osastolla Paalanen perehtyi suomalaisen nykykansanmusiikin säveltämiseen ja sovittamiseen. Loppututkintokonsertti kuultiin Sibelius-Akatemiassa maaliskuussa 2006.

”Kaikki konsertin sävellykset ja sovitukset olivat omaa käsialaani. Tutkintokonsertin pohjalta valmistin soolokonsertin Alavuden kirkkoon syyskuussa 2006. Konsertissa ja sen kenraali-

harjoituksessa taltioidusta musiikista valmistui ensimmäinen soololevyni Äärelä, joka julkaistiin heinäkuussa 2007”, Paalanen sanoo.

Paalanen soittaa haitareita useissa tunnetuissa kansanmusiikki-yhtyeissä kuten Pauli Hanhineniemi & Hehkumo, Hyperborea, Kiharakolmio, Trepanit sekä duo Turkka ja Paalanen. Hyperborea ja Kiharakolmio ovat molemmat valittu Kaustinen Folk Music Festivaalien Vuoden yhtyeeksi.

”Olen julkaissut eri kokoonpanojen kanssa kymmenen pitkäsoittoa.”

Julkaisuista Turkka ja Paalanen duon esi-koisalbumi ”Halituli” voitti viime keväänä ensimmäistä kertaa jaetun Etno-Emma palkinnon vuoden 2006 parhaasta kotimaisesta kansanmusiikkilevystä. Palkinnon saajaksi oli ehdolla myös Hyperborea -yhtyeen julkaisu ”Semmosta”.

Paalanen on työskennellyt muusikkona lukuisissa eri musiikki-, tanssi-, ja teatteriproduktioissa muun muassa Suomen Kansallisteatterissa vuosina 2003–2004. Hän on luonut kansainvälistä uraa konsertoiden eri yhtyeiden mukana ulkomailla muun muassa Meksikossa, Belgiassa, Hollannissa, Ranskassa, Sveitsissä, Irlannissa, Italiassa, Ruotsissa, Virossa ja Tanskassa.

VBN InnoRegiin liittyvä seminaari veti Seinäjoelle mukavasti väkeä.

VBN InnoReg -hankkeen viimeisin tapaaminen järjestettiin Kaunasissa marraskuussa 2007.

VBN InnoReg kehittää innovaatioympäristöjä

TEKSTI JA KUVA NINA HARJUNPÄÄ

Etelä-Pohjanmaa on mukana kansainvälisessä VBN InnoReg -projektissa. Projektiin osallistuu alue- ja paikallisviranomaisia, yliopistoja ja teknologiakeskuksia yhteensä kymmeneltä eri alueelta Ruotsista, Virossa, Latviasta, Liettuasta, Puolasta, Saksasta ja Suomesta. Etelä-Pohjanmaalta hankkeessa ovat partnereina mukana Seinäjoen teknologiakeskus ja Etelä-Pohjanmaan liitto, joka teki sopimuksen hankkeen koulutusosiesta Tampereen yliopiston, Seinäjoen yliopistokeskuksen, Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin ja Etelä-Pohjanmaan korkeakouluhdistyksen kanssa. Hankkeessa työskentelevät osa-aikaisesti projektipäällikkö Timo Suutari Ruralia-instituutista ja erikoissuunnittelija Nina Harjunpää korkeakouluhdistyksestä. Vuosina 2006–2007 toteutettava hanke saa rahoitusta EU:n Interreg III B -ohjelmasta. Koko hankkeen koordinoija on Tampereella toimiva Suomen Itämeri-Instituutti.

Projektin tavoitteena on edistää Via Baltica Nordica -vyöhykkeellä sijaitsevien alueiden yhteistyötä innovaatioympäristöjensä kehittämisessä ja lisätä siten kilpailukykyä ja työllisyyttä Itämeren alueella. Hankkeessa on sekä koko suuraluetta koskevia että maakunnallisen tason toimia. Hankkeessa arvioidaan osallistuvien alueiden innovaatiodynamiikkaa ja kehittämistarpeita sekä järjestetään alueellisia koulutuksia ja kokeillaan innovaatioiden parempaan hyödyntämiseen tähtääviä toimintamalleja. Osallistuvat alueet ovat hyvin erilaisia jo kooltaan. Toimintakulttuurit eroavat, samoin innovaatiotoiminnan historia on erilainen. Yhteistä kaikille on korkeakoulumaailman ja elinkeinoelämän yhteistyön korostaminen.

Etelä-Pohjanmaan liiton osuudessa hankkeessa järjestetään seminaareja paikallisille innovaatioympäristön toimijoille. Seminaarien aiheina ovat olleet muun muassa kilpailukyky ja työllisyys, yritysten ja kehittäjien vuorovaikutus innovaatioiden synnyttämisessä sekä kehittäjien mahdollisuudet

oppia ja uudistua. Lisäksi syksyllä 2006 aloitettiin tutkimus- ja innovaatio-ohjelman valmistelu vuosille 2007–2013 haastattelemalla Epanet-professuurihankkeiden ohjausryhmien puheenjohtajia ja rahoittajien edustajia. Valmistelua on tehty osittain VBN InnoReg -hankkeen rahoituksella.

VBN InnoReg -verkoston ulkomaisia partnereita kävi tutustumassa toimintaan Seinäjoella vuoden 2006 lokakuussa. Vieraita kiinnostivat erityisesti teknologia- ja innovaatiokeskus Frami, Etelä-Pohjanmaan korkeakouluverkosto Epanet ja Seinäjoen teknologiakeskuksen yrityksille järjestämät innosessiot. Eteläpohjalaiset ovat käyneet esittelemässä maakunnan innovaatiotoimia myös hankkeen seminaareissa Tampereella, Tartossa, Potsdamissa, Riiassa ja Kaunasissa.

Lisätietoja hankkeesta löytyy osoitteista <http://www.baltic.org/vbn/> ja <http://www.epky.fi/epanet/117.html>

Strengthening Via Baltica Nordica
Macro-Region through
Transnational Cooperation
for Regional Innovation
Promotion

Virtuaalitekniologian kehittäminen jatkuu Etelä-Pohjanmaalla

Asko Ellman työskentelee virtuaalitekniologian Epanet-professorina Seinäjoella.

TEKSTI NINA HARJUNPÄÄ / KUVAT ASKO ELLMAN JA NINA HARJUNPÄÄ

Tampereen teknillisen yliopiston professori Asko Ellman tunnustaa, että häntä vähän hirvitti tyhjässä työhuoneessaan keväällä 2003. Hän aloitti silloin työnsä virtuaalitekniologian Epanet-professorina Seinäjoella. Mutta innostus vei voiton: yhteistyöverkostot muotoutuivat nopeasti ja maakunnan yritykset ottivat uuden professorin hyvin vastaan. ”Hankkeen tavoitteena on synnyttää useita virtuaalitekniologiaan liittyviä tutkimus- ja kehittämishankkeita sekä pysyvää yhteistyötä Tampereen teknillisen yliopiston (TTY), Seinäjoen ammattikorkeakoulun (SeAMK) ja Etelä-Pohjanmaan yrityselämän välille”, Ellman kertoo.

Tavoitteena on myös virtuaalitekniologian osaamisen lisääminen yrityksissä ja korkeakouluissa. Yritystasolla virtuaalitekniologia tukee erityisesti tuotekehitystyötä.

Hanketta ovat rahoittaneet Etelä-Pohjanmaan TE-keskus Euroopan unionin Tavoite 2-ohjelmasta (Euroopan aluekehitysrahasto), Seinäjoen seutu, Seinäjoen ammattikorkeakoulu, Finn-Power Oy, Epec Oy, Jewall Oy, Nordea Pankki Suomi Oyj ja Etelä-Pohjanmaan korkeakoulu yhdistys ry.

Syksyllä 2007 professuurihankkeen käynnistämässä, yritysten kanssa yhdessä toteutettavissa tutkimushankkeissa työskentelee kahdeksan tutkijaa kokopäiväisesti ja neljä osapäiväisesti. Tutkimusryhmän toteutunut projektikanta on noin 1,1 miljoonaa euroa.

Virtuaalipintoja tunnustellaan haptiikkalaitteen avulla.

”Tutkimukset liittyvät esimerkiksi ohjausjärjestelmien vikadiagnostiikkaan ja tietokoneavusteiseen testaukseen, virtuaalisuunnitteluun ja toimilaitetekniikkaan. Väitöskirjatöissä tutkitaan muun muassa multimedialista käyttöliittymää virtuaalisuunnittelun tukena, käyttäjäkeskeistä suunnittelua virtuaaliympäristössä, voiman säätöä pneumaattisen ilmaliikkeen avulla, elektroaktiivisia polymeeritoimilaitteita ja uudentyypisen perävaunun ajoneuvodynamiikkaa”, Ellman sanoo. Yrityksiä hankkeissa on mukana tusinan verran. Yhteistyötahoja löytyy koti- ja ulkomaisista yliopistoista ja tutkimuslaitoksista. Tutkimusryhmä on saanut useita hankkeita kansallisesti kilpailtuihin Tekesin tutkimusohjelmiin FinnNano, MASI ja SISU2010.

Hankkeen keskeisimpänä saavutuksena Ellman pitää Virtuaalitekniikan laboratorion perustamista Seinäjoella.

”Sen merkittävin resurssi on SeAMK:n ICT-yksikön Virtuaalitali (Cave), joka mahdollistaa 3D-suunnitelmien visualisoinnin.”

Laboratoriolle on laadittu tutkimusstrategia, jossa on sovitettu yhteen alueen tutkimustarpeita ja tutkijaryhmän henkisiä ja välineellisiä valmiuksia. Tutkimusstrategian kolme pääaluetta ovat virtuaalisuunnittelu ja -testaus, ihminen-kone-liityntä sekä kehittyneet toimilaitetekniikat. Laboratorio on hyväksytty liittännäisjäseneksi Euroopan unionin Virtuaalitalidollisuuden huippuosaamisen verkkoon (NoE) INTUITION.

”Osallistumiset kansainvälisiin konferensseihin ovat saaneet aikaan sen, että Seinäjoki tunnetaan alan tiedeyhteisössä paikkakuntana, jossa on kansainvälisestikin mielenkiintoinen tutkimusyksikkö”, Ellman sanoo.

Yhteistyö Seinäjoen teknologiakeskuksen kanssa on ollut vahvaa ja sen ansiosta heidän järjestämänsä maakunnallinen Älytekniikan foorumi on kehittynyt kansainväliseksi Smart systems -konferenssitapahtumaksi, johon osallistuu alan tutkijoita eri maista. Viime kesänä osallistujia oli jo 220.

Virtuaalitekniologian professuurin ensimmäinen vaihe päättyi hankkeena 31. heinäkuuta 2007. Tutkimusryhmän toiminta jatkuu ilman katkoksia uudella hankkeella. Sen rahoittajat ovat Etelä-Pohjanmaan liitto (maakunnan kehittämISRaha), Opetusministeriö/ Seinäjoen yliopistokeskus, SeAMK, TTY sekä joukko Etelä-Pohjanmaan yrityksiä.

Lisätietoja: Professori, dos. Asko Ellman, asko.ellman@tut.fi, puh. 040 757 4247.

Tero Saarenpää muistuttaa, että yliopisto-opinnoissa vaaditaan itsenäistä opiskelua, johon opiskelijat tarvitsevat ohjausta ja tukea.

Opiskelijoiden valmiudet opintoihin vaihtelevat melkoisesti

TEKSTI TERO SAARENPÄÄ / KUVA OUTI NIINIKOSKI

Usein yliopisto-opetuksen taustalla on oletus opiskelijoista homogeenisenä ryhmänä. Todellisuus on kuitenkin toinen. Opiskelijoiden heterogeenisuus heijastuu opiskelijoiden kokemina ongelmina yliopisto-opinnoissa.

Tampereen yliopiston lehtori Tero Saarenpää kartoitti yliopistopedagogiikan kehittämishankkeessaan ammattikorkeakoulutaustaisten opiskelijoiden valmiuksia yliopisto-opiskeluun. Hanke pohjautuu Seinäjoella järjestettyyn ”ohjelmistokehityksen” -maisteriohjelmaan, jossa Saarenpää toimii lehtorina. Kaikkia maisteriohjelmaan valittuja opiskelijoita yhdisti ammattikorkeakoulutausta.

Maisteriohjelman aikana osalla opiskelijoista oli haasteita sopeutua yliopisto-opiskelun vaatimuksiin. ”Kehittämishankkeessani pää-tinkin kartoittaa opiskelijoiden valmiuksia yliopisto-opiskeluun, jotta opiskelijoiden kokemat ongelmat saataisiin näkyviksi ja näin heidän kokemuksiinsa voitaisiin jatkossa ehkäistä”, Saarenpää kertoo.

Hankkeen keskeisenä tuloksena voidaan pitää ammattikorkeakoulutaustaisten opiskelijoiden heterogeenisiä valmiuksia yliopisto-opiskeluun. Huolimatta yhtenäisestä taustastaan opiskelijoiden valmiudet yliopisto-opiskeluun vaihtelevat suuresti. Pääsy heterogeenisyyteen on opiskelijoiden erilaiset kokemukset ja opit niin työelämästä kuin aiemmista opinnoista. Heterogeenisuus heijastuu ongelmina

muun muassa yliopisto-opinnoissa vaaditun itsenäisen opiskelun suhteen.

Yliopisto-opinnoissa vaaditaan itsenäistä opiskelua, mutta kaikilla opiskelijoilla ei ole siihen valmiuksia opintojen alkuvaiheessa. ”Käsitys opiskelijoiden automaattisesta itseohjautuvuudesta opintojen suhteen on virheellinen, sillä itsenäinen opiskelu, omatoiminen työskentely ja vastuunkantaminen eivät ole luontaisia sisäsyntyisiä ominaisuuksia”, Saarenpää muistuttaa. Opetusta ei siis voida hänen mukaansa laskea sen varaan, että kaikki opiskelijat olisivat suoraan valmiita yliopisto-opintoihin.

Itsenäistä opiskelua siis vaaditaan yliopisto-opinnoissa, mutta opiskelijat tarvitsevat siihen ohjausta ja tukea. Erityisen tärkeää opiskelijoiden tukeminen ja ohjaaminen on opintojen alkuvaiheessa. Aktiivisen ohjauksen lisäksi toinen merkittävä tekijä opiskelijoiden kokemien ongelmien ehkäisemisessä on ryhmän tarjoama tuki. Opiskelijat kokevat, että toisten opiskelijoiden tarjoama vertaistuki on tärkeä voimavara. Ryhmän tarjoamaa tukea tuleekin edistää ja hyödyntää mahdollisimman paljon. ”Huomioitavaa kuitenkin on, että hyvä ryhmähenki ja siten ryhmän tarjoama tuki eivät synny itsestään, vaan niiden eteen tulee tehdä töitä”, Saarenpää toteaa.

Hankkeen loppuraportti löytyy kokonaisuudessaan osoitteesta: <http://www.cs.uta.fi/reports/dsarja/D-2007-4.pdf>

Ruokaeläm

TEKSTI TUIJA PITKÄKOSKI / KUVAT JARI PITKÄKOSKI

Ruokakulttuuri on kommunikatiojärjestelmä, jonka kautta ihmiset ilmaisevat itseään ja asemaansa. Me määrittelemme itseämme ja muita sen mukaan mitä syömme ja miten syömme. Nykykuluttajien käyttäytymisessä kokemusten merkitys on korostunut. Perinteinen markkinointi ei enää riitä, koska kuluttajat haluavat tuotteita ja viestintää, jotka häikäisevät aisteja ja koskettavat sydäntä.

”Mikä ruoassa ja ruokailutapahtumassa on elämyksellistä ja miten ihmiset kokevat erilaisia tuotettuja elämyksiä? Lähdin selvittämään tätä kysymystä lisensiaatin-tutkimuksessani, joka valmistui viime kesäkuussa”, kertoo markkinoinnin lehtori Tuija Pitkäkoski Seinäjoen ammattikorkeakoulusta.

Pitkäkoski opiskeli Vaasan yliopistossa, kauppatieteellisen tiedekunnan markkinoinnin laitoksella, mutta käytännössä hän asioi Epanetissa. Pitkäkoski toimii Seinäjoen ammattikorkeakoulun Ravitsemisalan yksikössä Kauhajoella restonomien kouluttajana, joten erilaiset ruokaelämykset liittyvät hänen työhönsä kiinteästi.

Tutkimuksen päätavoitteena oli tarkastella elämyksen käsitteen merkityssisältöä yhtäältä yleisellä tasolla ja toisaalta matkailun, ruoan ja syömisen yhteydessä. Tutkimusaineisto pohjautui Pinen & Gilmoren malliin elämysvaruudesta, jossa elämykset jaotellaan esteettiseen, viihteelliseen, opetukselliseen ja eskapistiseen tyyppiin. ”Tämän mallin logiikan pohjalta olen kehittänyt neljä erilaista ruokaelämystä, jotka testattiin aidoissa koetilanteissa. Elämykset tuotettiin eri tavoilla sen mukaan, miten paljon ne vaativat

ysten alkulähteillä

KI JA SOILE HIETAOJA

kokijalta aktiivisuutta ja sen mukaan miten syvälliseksi itse kokemus muodostui”, Pitkäkoski kertoo.

Matkailullisessa kontekstissa aistit terästävät tavanomaisesta poikkeavasti. Elämyksen syntymisessä aistihavainnot ovat peruslähtökohta, mutta elämys on luonteeltaan aina henkilökohtainen ja myönteisiä tunteita herättävä kokemus, joka jättää myös muistijäljen.

”Ruokaelämyksellä tarkoitetaan perinteisessä mielessä niin sanotusti ruokagastronomiaa, mutta tämä käsitys on elämyksen näkökulmasta aivan liian suppea. Ruokaelämys voi yhtä lailla pohjautua luotuun tunnelmaan tai sosiaaliseen kohtaamiseen kuin ruoan makuun.” Ydinasia ruokailussa on edelleen ruoan hyvä maku, mut-

ta ateriointi tapahtumana on kokonaisvaltainen aistikokemus, johon liittyvät saumattomasti ympäristön, tilanteen, sosiaalisten suhteiden ja esteettisyyden kokeminen.

”Tutkimukseni tulosten perusteella voidaan todeta, että ihmiset kiinnittävät ällistytävän tarkasti huomiota hyvinkin pieniin yksityiskohtiin, esimerkiksi värisävyihin ja materiaalien pintakuvioihin.” Myös se havaittiin, että tunnetasolla ihmiset reagoivat välittömästi ja automaattisesti, mutta ne tiedostetaan usein vasta viiveellä. Myös elämyksellisten asioiden mieleen jääminen herätti huomiota. Elämyksiä tuottaneet asiat jäävät mieleen tehokkaasti ja pitkänkin ajan kuluttua niitä pystytään tarkasti palauttamaan mieleen. Neljästä testatusta elämystyyppistä toista ääripäätä edusti eskapis-

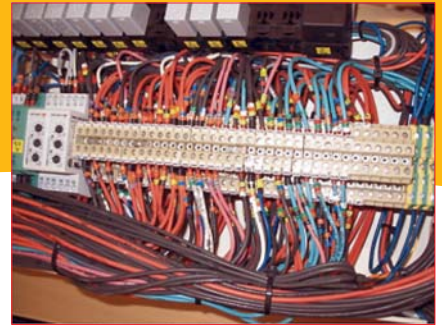
Tuija Pitkäkosken mukaan ihmiset kiinnittävät ällistytävän tarkasti huomiota hyvinkin pieniin yksityiskohtiin kuten värisävyihin ja materiaalien pintakuvioihin.

tiin elämys, joka sisälsi paluuta menneen ajan nostalgiaan. ”Se kosketti kaikkein syvimmin ja jäi parhaiten myös mieleen”, Pitkäkoski toteaa. Kokemuksellisesti täysin toisenlaisia reaktioita synnytti viihteellinen elämys, joka aiheutti kyllä paljon akuuttia reagoitua yleisössä, mutta ei syvällistä ja mieleenpainuvaa elämystä. Kokemuksellisesti näiden kahden ääripään välimaastoon jäivät sekä opetuksellinen että esteettinen elämys.

Tuija Pitkäkosken tutkimuksen mukaan elämyksiä tuottavat asiat jäävät tehokkaasti mieleen.

Maailmassa monta on ihmeellistä Aasiaa

Älypinnan virtapiirejä

TEKSTI NINA HARJUNPÄÄ

Epanet-verkoston tutkimusryhmissä tutkitaan Asioita. Asioita on montaa sorttia. Tiedotteissa kerrotaan tutkimusryhmissä tutkituista Asioista selkeästi ja ymmärrettävästi. Joskus se on vaikeaa, sillä tiedotteen kirjoittajalla on ihan pienet maisterin aivot. Pienissä aivoissa sätkii yksinäisessä huminassa pari harmaata solua. Niillä on kivaa keskenään.

Seuraavassa on esitelty lyhyesti ja ymmärtävässä hengessä Asioita, joita tutkimusryhmissä on tutkittu. Tätä selitysprosessia kutsutaan tutkimustiedon popularisoinniksi. Populismiin ei sorruta. Kyseessä on yliopistokeskuksen tiedotuslehti.

Hedonistinen kuluttaja

Henkilö, joka pitää erityisen paljon hedelmätäyteisistä donitseista.

Ilmalihäs

Keskisormen tyvessä sijaitseva ojentajalihas, jota treenataan ilmakitaraa soittamalla.

Mobiili lähilogistiikka

Stabiiliin kaukologistiikan vastakohta.

Sytokiiniprofiili

Seiso niin, että vasen poskesi on peilissä kiinni. Yritä katsoa profiiliasi peilistä oikealla silmälläsi. Vasen silmäsi on silloin sytokiiniprofiilissa.

Innovaatioympäristö

Sellainen koti, joka on sisustettu Inno-sisustusohjelman ohjeiden mukaisesti.

Solenoidiventtiilimittausinstallaatio

Aurinkovoidepullon korkin kierteiden testaaminen kylpyhuoneolosuhteissa.

Liiketoimintakonsepti

Yrityksen yhdelle konseptipaperille mahtuva liiketoimintasuunnitelma.

Läsnä-äly

Elämää helpottaa, jos äly on läsnä. Mutta joskus on hausempaa, jos äly ei ole läsnä.

Älypanta

Hölkääjien hikipannasta kehitetty tuote, jonka avulla käyttäjän älykkyyden vaihtelua voidaan mitata reaaliaikaisesti.

Funktionaalinen elintarvike

Ruoka, joka ei aiheuta ummetusta.

Yleisen tasapainon malli

Kuvauksellinen henkilö, joka suhtautuu kotitaloudessaan tapahtuviin muutoksiin tyynesti.

Kartiokalorimetri

Jäätelötuutin syömisestä aiheutuva laajennuskoehenkilön vyötärön ympärysmitta.

Vastentahtoinen yrittäjyys

Tilanne, jossa Reiska joutuu realisoimaan vaariltaan perimänsä polkupyörän ennen asiointiaan valtion monopolia edustavassa vähittäismyymälässä.

Olosuhdekaappi

Kaappi, josta tullaan ulos eri olosuhteisiin kuin mitkä vallitsivat kaappiin sulkeuduttaessa.

Rytmimusiikin koulutusputki

Metrin pätkä metalliputkea, jolla kommunikoidaan takomalla rytmikkäästi keskustelukumppania tanssiravintolan takapihalla lauantaiyöllä.

Yksityisyyskäsitys sähköisessä kaupassa

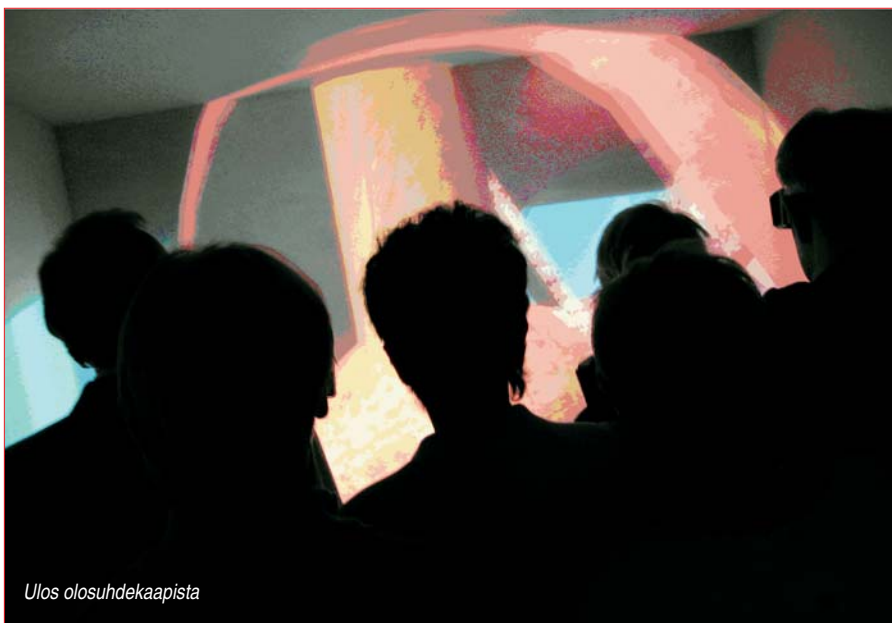
Jos kaupassa on sähkövalot, asiakkaan yksityisyyskäsitys paranee, kun sovituskopin verhot ovat kiinni.

Aineenkoestuskone

Isin vasara, joka on löytänyt tiensä piltin tahmisiin pikku kätösiin hetkellä, jolloin valvonnan tehokkuus on alle standardointiliiton suositusten.

Kaksiruuviekstruuder

Lastulevyhyllystä koottaessa hetki, jolloin kokoaja pitää vasemmalla jalallaan pystyssä hyllystön oikeaa reunaa, nostaa samalla paikalleen alhaalta lukien kolmatta hyllyä ja huomaa, että hänen suussa säilyttämistään ruuveista ei kumpikaan sovi hyllyn alapuolella olevaan reikään.

Ulos olosuhdekaapist

Uusi tiedottaja Ruralia-instituuttiin

Ruralia-instituutti sai lokakuussa uuden tiedottajan, kun Pasi Komulainen aloitti Seinäjoen yksikössä. Pasi siirtyi Pohjanmaalle Keski-Uudeltamaalta, jossa hän työskenteli toimittajana Suomen Lehtiyhtymään kuuluvissa lehdissä, viimeksi Keski-Uudenmaan Viikkouutisissa. Siinä Pasi ideoi ja teki juttuja reilut kaksi vuotta, kunnes löysi uuden haasteen Seinäjoelta.

Pasilla on 31-vuoden ikäänsä nähden monipuolista toimittajakokemusta. Esimerkiksi Aamulehden talous- ja kotimaan toimituksen ja Turun Sanomien urheilutoimituksen lisäksi hän on päässyt tutustumaan sähköiseen mediaan tehdessään juttuja paikallistelevision Turku-tv:ssä ja Salon paikalliskanavalla.

Pasi suoritti toimittajatutkinnon Tampereen yliopistossa, josta hän valmistui vuoden 2005 alussa hallintotieteiden maisteriksi.

Vaikka moni muuttaa niin kutsuttuun ruuhka-Suomeen, Pasi ei epäröinyt hetkeäkään tehdä päinvastoin. Maaseudun kasvattina hän tuntee kotitunneensa erinomaisesti Pohjanmaan lakeuksille. ”Seinäjoella ihmiset ovat ystävällisiä eikä ajoittain arjen hektisyydestä heijastuva kireys vaivaa kaupunkilaisia samoissa mitoissa täällä kuin Helsingin seudulla”, Pasi tuumii.

Uusi tiedottaja on ilokseen huomannut Seinäjoen kaupungin panostuksen urheiluun. Nykyisenä kuntoilijana Pasi käyttääkin mielellään uimahallin allas- ja kuntosalipalveluja sekä eksyy silloin tällöin lenkipolulle.

Pasi on ottanut innolla vastaan tehtävät Ruralia-instituutissa ja Seinäjoen yliopistokeskuksen

Pasi Komulaisen mielestä on tärkeää, että Seinäjoen yliopistokeskuksen tunnettuutta lisätään entisestään.

tiedotus- ja markkinointiryhmässä. Eräiksi painopistealueeksi tiedottaja näkee yliopistokeskuksen eri toimijoiden tunnetuksi tekemisen viestinnän avulla. ”Yhteiskunnallinen vuorovaikutus on ydintehtäviämme. Tällä saralla viestinnällä on haasteellinen mutta samalla vahva kenttä toimia. Yliopistokeskus on toimintamuotona vielä nuori Seinäjoella, kuitenkin sen yksiköt ovat nousseet vuosien saatossa arvostettuun asemaan”, Pasi päättää.

Nimityksiä

YTM **Mari**

Kempas aloitti suunnittelijana Tampereen yliopiston täydennyskoulutuskeskuksessa 19.11.2007. Hän on aikaisemmin työskennellyt

muun muassa Vaasan yliopistossa sekä maa- ja metsätalousministeriössä. Kempas on toiminut erilaisissa kehittämissuhteissa sekä aluekeskusohjelman että Manner-Suomen maaseudun kehittämissuhteiden puitteissa. Viimeksi hän on vastannut maaseutuverkoston käynnistystä. Aiemmin Kempas on vetänyt Leader II -ohjelman verkostoyksikköä kansainvälisine yhteyksineen sekä rakentanut useita EU-hankkeita. TYT:ssä hän vastaa muun muassa Innoventurer-koulutuksesta.

Etelä-Pohjanmaan korkeakoulu yhdistys on valinnut erikoissuunnittelijaksi maatalous- ja metsätieteiden tohtori **Tapani Tyynelän** (35) ajalle 1.9.-31.12.2007. Hän on aiemmin työskennellyt muun muassa MTT:ssä Ruokohelpi-projektissa sekä Afrikassa ja Aasiassa metsäekonomiaan liittyvissä tutkimusprojekteissa. Tyynelä harrastaa juoksemista, kirjallisuutta ja perinteistä vakioveikkausta.

Lehti luettavissa myös verkkosivuilla osoitteessa:

www.ucs.fi

ELINTARVIKETALOUDEN PD-OHJELMA

Elintarviketalouden PD-ohjelma (60 op) on yliopistollinen erikoistumisohjelma, joka tarjoaa haastavan ja kiinnostavan kokonaisuuden itseään ammatillisesti kehittäväälle elintarvikealan osaajalle. PD-ohjelma pohjautuu kunkin opiskelijan henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan, joka rakennetaan opiskelijan ja hänen taustayhteisönsä tarpeista lähtien. Oleellinen osa opintoja ovat elintarvikealan teemaseminaarit, joissa käsitellään alan ajan-kohtaisia asioita tutkimuksen, tuotekehityksen ja laadunhallinnan, elintarvikkeiden kaupallistamisen ja markkinoinnin sekä elintarvikkeiden tuotannon alalta.

PD-opiskelijaksi hyväksytään korkeakoulu-tutkinnon tai vastaavat opinnot suorittanut, vähintään kolme vuotta ohjelmaan soveltuva

työkokemusta omaava henkilö. PD-opintoihin on jatkuva haku.

Lisätietoja:

Koulutussuunnittelija Katja Perttu,
p. (06) 421 3347, katja.perttu@helsinki.fi

AGROLOGISTA AGRONOMIKSI - VÄYLÄ-OPINNOT SEINÄJOEN YLIOPISTOKESKUKSESSA

Ruralia-instituutti on valmistellut yhteistyössä Helsingin yliopiston ainelaitosten, avoimen yliopiston ja Seinäjoen ammattikorkeakoulun kanssa ns. agrologista agronomiksi –väyläopinto-kokonaisuutta, joka on tarkoitettu agronomien tutkintoon tähtääville agrologeille ja amk-agrologeille. Väyläopinnot muodostu-

vat agronomien tutkintoon sisältyvistä yleis- ja perusopintojakoista. Kurssit toteutetaan avoimena yliopisto-opetuksena Helsingin yliopiston opintovaatimusten mukaan.

Tavoitteena on käynnistää opinnot keväällä 2008. Väyläopintokokonaisuus on jaettu kahdelle lukuvuodelle. Väyläopintokokonaisuuden suorittaminen ei sellaisenaan johda suoraan maisterin tutkinnonsuoritusoikeuteen Helsingin yliopistossa, mutta opiskelijat voivat jo vuoden 2009 erillisvalinnassa hakea tutkinnonsuoritusoikeutta pääaineenaan maatalousekonomia tai -teknologia. Väyläopintojen suorittaminen nopeuttaa opintoja varsinaisessa maisteriopintovaiheessa.

Lisätietoja:

Koulutussuunnittelija Katja Perttu,
p. (06) 421 3347, katja.perttu@helsinki.fi

SIBIS JAZZ CAMP 6.–13.6.2008

Leirin taiteellisena johtajana toimii basisti Ape Anttila, joka on uransa aikana vaikuttanut muun muassa UMO Big Bandissa. Oman Quartet Co-yotensa lisäksi Anttila on työskennellyt muun muassa Jimi Tenor Bandissa, Jazz-Emmalla palkitussa Markus Ketolan Tila Ensemblessä ja Lenni Kalle Taipale Triossa. Sibis Jazz Campilla voit hioa musikäyttösi jamisessioiden, instrumenttiklinikoiden ja konserttien avulla. Leiri toteutetaan yhteistyössä Sibelius-Akatemian jazzmusiikin osaston kanssa. Yksityiskohtaiset tiedot ja erillinen esite saatavissa 15.2. jälkeen.

KAMARIMUSIIKIN KURSSI 24.–28.6.2008

Kurssi on suunnattu erilaisille kamarimusiikkiyhtyeille sekä viulun, alttoviulun, sellon ja pianon solistista opetusta haluaville. Kurssilaisille tarjotaan mahdollisuus konsertointiin. Opettajina toimivat jousisoittimissa Tempera-kvartetin muusikot Laura Vikman (viulu), Silva Koskela (viulu), Tiila Kangas (alttoviulu) ja Ulla Ruotsala (sello). Pianon instrumentti-

opetuksesta kurssilla vastaa Naoko Ichihashi. Kurssimaksu 250 €. Haku 23.5. mennessä.

PIANON KESÄ-AKATEMIA 4.–9.8.2008

Opettajana Sibelius-Akatemian pianon soiton lehtori Teppo Koivisto. Kurssilla tarjotaan myös mahdollisuutta lähestyä työstettäviä teoksia säveltäjä Lauri Suurpään ohjauksessa. Kurssimaksu: 320 €. Haku 31.5. mennessä.

ÖSTERMYRAN MUSIIKKIPÄIVÄT 20.–26.8.2008

Östermyra-festivaali sisältää musiikkitieteellisiä seminaareja, mestarikursseja instrumentti- ja yhteopetuksineen sekä konsertteja. Leirin taiteellisena johtajana toimii professori Heikki Laitinen.

Yksityiskohtaiset tiedot ja erillinen esite saatavissa 15.2. jälkeen.

ATSO ALMILAN KAPELLIMESTARIKURSSI SYYSKUU 2008

Suosittu kapellimestarikurssi saa jatkoa syksyllä 2008, jolloin kurssilaisilla on jälleen

mahdollisuus työskennellä yhdessä kapellimestari Atso Almilan ja Seinäjoen kaupunginorkesterin kanssa. Koulutus koostuu käytännön harjoituksista ja päätöskonsertista. Koulutus järjestetään yhteistyössä Sibelius-Akatemian Orkesterisoittinten osaston ja Seinäjoen kaupunginorkesterin kanssa.

Kurssimaksu 1350 €. Haku 15.6. mennessä.

LISÄKSI SUUNNITTEILLA:

- Riikka Hakolan laulukurssi
- Pianopedagogiikan täydennyskoulutus
- Barokkimusiikin kurssi
- Rytmi- ja musiikin alan koulutusta
- Management –koulutusta Seinäjoen kulttuuritoimijoille

Yhteystiedot:

Sibelius-Akatemia, Seinäjoki
e-mail: seinajokikk@siba.fi
puh. (06) 4162 965

Muutokset mahdollisia!